

Մասնագիտության նկարագիրը

Պաշտոնի /զբաղմունքի/ անվանումը	0811.06.5 «Պաշտպանված գրունտի կենսատեխնոլոգիա» մասնագիտություն 0811.06.01.5 «Պաշտպանված գրունտի տեխնիկ-ագրոնոմ» որակավորում
---------------------------------------	--

I. Դերը	<p>Պաշտպանված գրունտի տարբեր կառույցներում գնահատում է հողի որակը մշակաբույսի պահանջներին համապատասխան: Տիրապետում է պաշտպանված գրունտի կառույցներում սարքավորանքի օգտագործման անվտանգության կանոններին և կիրառում սարքերը և գործիքները: Տիրապետում է պաշտպանված գրունտի կառույցներում միկրոկլիմայի կարգավորման աշխատանքներին, գնահատում է մշակաբույսերում սննդատարրերի պակասի դրսևորումները և ձեռնարկում համապատասխան միջոցներ:</p> <p>Կազմակերպում է հողի պարարտացման աշխատանքներ, պատրաստում հողախառնուրդ: Կազմակերպում է ցանքի և սածիլման աշխատանքներ, կատարում հողի և բույսերի հիվանդությունների ու վնասատուների դեմ պայքարի միջոցառումներ:</p> <p>Տիրապետում է պաշտպանված գրունտում ոռոգման տեխնոլոգիաներին և համակարգերին, կազմակերպում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման տեխնոլոգիաների և համակարգերի ներդրումը պաշտպանված գրունտում:</p> <p>Տիրապետում է բույսերի հիդրոպոնիկ եղանակով մշակության տեխնոլոգիային և գործնականում կիրառում դրանք:</p> <p>Կազմակերպում է բույսերի մշակության և վիրուսազերծ տնկանյութի ստացման և աճեցման աշխատանքներ:</p> <p>Կատարում է անհրաժեշտ փաստաթղթային գործավարություն:</p> <p>Հրահանգավորում է ենթակա աշխատողներին, հսկում նրանց աշխատանքը:</p> <p>Ապահովում է աշխատանքի անվտանգության կանոնների պահպանումը:</p>
----------------	--

II. Խնդիրների բնագավառները

Խնդիրների բնագավառ 1. Կազմակերպել և կատարել նախապատրաստական աշխատանքներ

Աշխատանքային գործընթացը	<p>Ըստ մշակաբույսերի առանձնահատկությունների.</p> <p>վարակազերծել վիրուսազերծ տնկանյութի աճեցման համար անհրաժեշտ սարքավորանքները և գործիքները,</p> <p>պատրաստել տնկանյութի աճեցման համար անհրաժեշտ սննդային միջավայրը,</p> <p>կատարել վիրուսազերծ բույսերի աճեցման գործընթացը,</p> <p>նախապատրաստել արմատակալած բուսակները տնկման համար,</p>
--------------------------------	---

	<p>որոշել մշակաբույսերի վիրուսազերծ տնկանյութի աճեցման համար հողախառնուրդի կազմը, կատարել մշակաբույսերի վիրուսազերծ տնկանյութի խնամքի աշխատանքները, լրացնել նախապատրաստական աշխատանքների արդյունքների վերաբերյալ փաստաթղթերը:</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. տնկանյութի աճեցման համար անհրաժեշտ սարքավորանքները և գործիքները վարակազերծված են 2. տնկանյութի աճեցման համար անհրաժեշտ սննդային միջավայրը պատրաստ է, 3. վիրուսազերծ բույսերի աճեցման գործընթացը կատարված է, 4. մշակաբույսերի արմատակալած բուսակները նախապատրաստված են, 5. մշակաբույսերի վիրուսազերծ տնկանյութի աճեցման համար հողախառնուրդի կազմը որոշված է, 6. մշակաբույսերի վիրուսազերծ տնկանյութի խնամքի աշխատանքները կատարված են, 7. նախապատրաստական աշխատանքների արդյունքների վերաբերյալ փաստաթղթերը լրացված են:
<p><u>Խնդիրների բնագավառ 2.</u> Կազմակերպել և կատարել մշակաբույսերի սածիլում</p>	
<p>Աշխատանքային գործընթացը</p>	<p>Ըստ մշակաբույսերի առանձնահատկությունների. գնահատել սածիլների որակը և նախապատրաստել տնկման, կատարել սերմերի պահանջվող քանակության հաշվարկ, կատարել սածիլում, կատարել հետցանքային առաջին աշխատանքներ, կատարել աշխատողների հրահանգավորում, կազմել աշխատանքների վերաբերյալ փաստաթղթեր:</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ճիշտ է գնահատում սածիլների որակը և նախապատրաստում տնկման, 2. ճիշտ է կատարում սերմերի պահանջվող քանակության հաշվարկը, 3. ճիշտ է կատարում սածիլման գործողությունները, 4. ճիշտ է կատարում հետցանքային առաջին աշխատանքները, 5. ճիշտ է կատարում աշխատողների հրահանգավորումը 6. ճիշտ է կազմում աշխատանքների վերաբերյալ փաստաթղթերը:
<p><u>Խնդիրների բնագավառ 3.</u> Կազմակերպել և կատարել մշակաբույսերի խնամքի աշխատանքներ</p>	
<p>Աշխատանքային գործընթացը</p>	<p>Ըստ մշակաբույսերի առանձնահատկությունների. կատարել տեխնոլոգիական քարտով սահմանված մշակաբույսերի խնամքի բոլոր գործողությունները, պահպանելով աշխատանքի անվտանգության</p>

	<p>կանոնները</p> <p>կատարել ոռոգման գործողություններ</p> <p>կատարել աշխատողների հրահանգավորում,</p> <p>կազմել խնամքի գործընթացի վերաբերյալ փաստաթղթեր:</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ճիշտ է կատարում տեխնոլոգիական քարտով սահմանված մշակաբույսերի խնամքի բոլոր գործողությունները, պահպանելով աշխատանքի անվտանգության կանոնները 2. ճիշտ է կատարում ոռոգման գործողությունները 3. ճիշտ է կատարում աշխատողների հրահանգավորումը, 4. ճիշտ է կազմում խնամքի գործընթացի վերաբերյալ փաստաթղթերը:
Խնդիրների բնագավառ 4. Կազմակերպել բերքահավաք	
Աշխատանքային գործընթացը	<p>Ըստ մշակաբույսերի առանձնահատկությունների.</p> <p>գնահատել բերքի հասունության վիճակը,</p> <p>կատարել տեխնոլոգիական քարտով սահմանված մշակաբույսերի բերքահավաքի բոլոր գործողությունները, պահպանել աշխատանքի անվտանգության կանոնները,</p> <p>հրահանգավորել աշխատողներին:</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ճիշտ է գնահատում ըստ մշակաբույսի բերքի հասունության աստիճանը, 2. ճիշտ է կատարում տեխնոլոգիական քարտով սահմանված մշակաբույսերի բերքահավաքի բոլոր գործողությունները, պահպանում է աշխատանքի անվտանգության կանոնները, 3. ճիշտ է կատարում է աշխատողների հրահանգավորումը, 4. ճիշտ է կազմում բերքահավաքի գործընթացի վերաբերյալ փաստաթղթերը:
Խնդիրների բնագավառ 5. Կազմակերպել և կատարել հիդրոպոնիկ եղանակով բույսերի մշակություն	
Աշխատանքային գործընթացը	<p>Համաձայն հիդրոպոնիկ եղանակով աճեցվող բույսերի ագրոտեխնիկայի.</p> <p>կատարում է բույսի վեգետացիայի ընթացքում լցանյութերի բարելավման գործողությունները,</p> <p>որոշում է բույսերի պաշտպանության միջոցառումների ժամկետները:</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում բույսի վեգետացիայի ընթացքում լցանյութերի բարելավման գործողությունները, 2) ճիշտ է կատարում լցանյութերի բարելավման գործողությունները, 3) ճիշտ է որոշում բույսերի պաշտպանության միջոցառումների ժամկետները, 4) ճիշտ է ընտրում և նախապատրաստում բույսերի պաշտպանության

	<p>նյութերը,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում բույսերի պաշտպանության գործողությունները,</p> <p>6) ճիշտ է պատրաստում ըստ իրավիճակի սննդարար լուծույթը,</p> <p>7) ճիշտ է կատարում բույսերի ձևավորման աշխատանքները,</p> <p>պահպանում է աշխատանքի անվտանգության կանոնները:</p>
<p>Խնդիրների բնագավառ 5. Կազմակերպել և ներդնել պաշտպանված գրունտում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման տեխնոլոգիաները և համակարգերը</p>	
<p>Աշխատանքային գործընթացը</p>	<p>Ընտրում է ոռոգման տեխնոլոգիան և համակարգերը, կատարում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման համակարգերի նախագծում, կազմում ոռոգման համակարգի պլանը, պլանավորում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման համակարգերի տեղակայման սխեման:</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ոռոգման տեխնոլոգիաները պաշտպանված գրունտում,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում ոռոգման տեխնոլոգիայի և համակարգի ընտրություն,</p> <p>3) ճիշտ է ընտրում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման համակարգերի հիմնական տարրերը,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման համակարգերի նախագծում,</p> <p>5) ճիշտ է կազմում ոռոգման սխեման,</p> <p>6) ճիշտ է կազմում ոռոգման համակարգի պլանը,</p> <p>7) ճիշտ է որոշում ծախսվող ջրի քանակը,</p> <p>8) ճիշտ է որոշում կաթիլային անցքերի չափերը և դրանց միջև եղած հեռավորությունը,</p> <p>9) ճիշտ է կազմակերպում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման համակարգերի տարրերի տեղակայման աշխատանքները,</p> <p>10) ճիշտ է կազմակերպում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման համակարգերի շահագործման և պահպանման աշխատանքները:</p>
<p>III. Պատասխանատվությունը /անմիջական պատասխանատվության շրջանակ/</p>	<p>Տեխնիկ-ագրոնոմը պատասխանատու է պաշտպանված գրունտի պայմաններում ագրոտեխնիկական միջոցառումների ժամանակին և ամբողջությամբ կատարման, տարածքի արդյունավետ օգտագործման, մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացմանը ուղղված միջոցառումների կատարման, բերքի որակի ապահովման, կիրառվող տեխնիկական միջոցների ճիշտ օգտագործման, անվտանգության կանոնների պահպանության համար:</p>
<p>IV. Լեզուները</p>	<p>հայերեն- գերազանց</p> <p>ռուսաց լեզու- բավարար</p>

	այլ օտար լեզու- բավարար
V. Համակարգիչը	ա. MS Word բավարար բ. MS Excel բավարար գ. Internet Explorer բավարար
VI. Գիտելիքները	<ul style="list-style-type: none"> • պաշտպանված գրունտի կառույցներում գյուղատնտեսական արտադրության կազմակերպման առանձնահատկությունները, • պաշտպանված գրունտի կառույցների տիպերը, դրանց հնարավորությունները, • պաշտպանված գրունտի կառույցներում հողի և գրունտի ձևավորման առանձնահատկությունները, • պաշտպանված գրունտի կառույցներում կիրառվող մեքենաները, սարքավորումները, գործիքները, • պաշտպանված գրունտի կառույցների միկրոկլիմայի կարգավորման առանձնահատկությունները, • պաշտպանված գրունտում կաթիլային ոռոգման և ցողարկման տեխնոլոգիաները և համակարգերը, • մշակաբույսերի պարարտացման և սնուցման համակարգերը, կիրառվող պարարտանյութերի և սնուցող նյութերի տեսակները, • հողի ու մշակաբույսերի հիվանդությունները և վնասատուները, պայքարը դրանց դեմ, • ախտահանման աշխատանքների անհրաժեշտությունը, նշանակությունը, ձևերը, կիրառվող նյութերը և իրականացումը, • ցանքի և սածիլման աշխատանքներ, • պաշտպանված գրունտում մշակաբույսերի մշակության տեխնոլոգիաները և վիրուսազերծ տնկանյութի ստացման և աճեցման աշխատանքները, • մշակաբույսերի ձևավորման մեթոդները:
VII. Կարողությունները և հմտությունները	<ol style="list-style-type: none"> 1. պարարտացման և սնուցման չափերը հաշվարկելու և ռեժիմները սահմանելու կարողություն, 2. հողի փաստացի վիճակը գնահատելու կարողություն, 3. գործիքներն ու սարքավորումները ճիշտ ընտրելու, ռեժիմները կարգավորելու կարողություն, 4. հողի և մշակաբույսերի հիվանդությունների ու վնասատուների ճանաչման, դրանց դեմ պայքարի կազմակերպման կարողություն, 5. աշխատողներին հրահանգավորելու կարողություն, 6. սերմերի ու սածիլների ընտրության և նախապատրաստման հմտություններ,

	<p>7. բերքի հասունության գնահատման հմտություն,</p> <p>8. ցանքի և սածիլման աշխատանքների կազմակերպման հմտություն,</p> <p>9. կատարված աշխատանքների արդյունքները գնահատելու հմտություն:</p>
<p>VIII. Անձի որակական հատկանիշներ</p>	<p>Պարտաճանաչ, կարգապահ, շփվող, նախաձեռնող, մաքրասեր, նորը ընկալող, թիմում աշխատելու պատրաստ, ընկերասեր, համբերատար:</p>